

10 ข้อควรระวัง เกี่ยวกับ โรคพิษสุนัขบ้า

1 โรคพิษสุนัขบ้า เมื่อเกิดอาการขึ้นแล้ว ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ต้องเสียชีวิตทุกราย

2 โรคพิษสุนัขบ้า สามารถเกิดขึ้นกับสัตว์ชนิดอื่นได้ด้วย เช่น แมว ชะนี ลิง กระจง กระแต หนู ค้างคาว หรือแม้กระทั่ง วัว ควาย ม้า สุนัข

3 สุนัขเป็นตัวแพร่เชื้อที่สำคัญที่สุด กว่า **95%** ของผู้เสียชีวิตมาจากสุนัข

4 สุนัขและแมว ที่ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า สามารถแพร่เชื้อได้ทางน้ำลาย

5 **คาถา 5 ย.** ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า **อย่าแหยม อย่าเหยียบ อย่าแยก อย่าหยิบ อย่ายุ่ง**

6 หากถูกสัตว์กัดหรือข่วนให้รีบ ล้างแผลให้เร็วที่สุดด้วยน้ำสะอาด และสบู่ หลาย ๆ ครั้ง แล้วใส่ยาฆ่าเชื้อ จากนั้นไปโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดทันที เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า

7 ควรรับวัคซีนตามกำหนดเวลา อย่างเคร่งครัด รวมทั้งเฝ้าระวัง สุนัขหรือแมวที่มากัดเป็นเวลา 10 วัน หากสัตว์ตายระหว่างดูอาการ ให้แจ้ง ปศุสัตว์ในพื้นที่เพื่อตัดหัวสุนัข ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

8 อาการสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า ระยะเริ่มแรก เช่น สุนัขจะมีอารมณ์ และอุปนิสัยเปลี่ยนไปจากเดิม ม่านตา ขยายกว้างกว่าปกติ กินข้าวกินน้ำ น้อยลง การเคี้ยวหรือกลืนผิดปกติ

9 ต้องพาสุนัขหรือแมว ไปฉีดวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี

10 ไม่ปล่อยสุนัขไปเล่นพ่วนในที่สาธารณะ ตามลำพัง ต้องใส่สายจูงเมื่อพาสุนัข ออกนอกบ้าน ถ้าสุนัขดูควรสวมเครื่อง ป้องกันสุนัขกัด

10 ប្រកាសគួរប្រយ័ត្នប្រយែង ជាមួយជំងឺឆ្លង

1

ជំងឺឆ្លង នៅពេលមេរោគនឹងជ្រៀតឆ្លងចូលទៅរាងកាយហើយ មិនអាចព្យាបាលអោយជាសះស្បើយបានទេ គ្រប់អ្នកជំងឺត្រូវស្តាប់ទាំងអស់ ។

2

ជំងឺឆ្លងនេះ អាចកើតឡើងពីសត្វប្រភេទផ្សេងៗផងដែរ ដូចជា សត្វភ្នំ ទ្រូច ស្វា កំប្រុក កណ្តុរ ប្រដៀវ ឬ ស្វម្បីតែ គោ ក្របី សេះ ជ្រូក ។

3

ឆ្លងជាសត្វដែលចំលង មេរោគដែលសំខាន់បំផុត ប្រហែលជាង **95%** អ្នកជំងឺដែលបាត់បង់ជីវិតគឺមកពីឆ្លង ។

4

ឆ្លងនិងភ្នំ ដែលឈឺដោយជំងឺឆ្លង អាចចំលង មេរោគតាមទឹកមាត់ ។

5

គាថា 5 យ ការពារជំងឺឆ្លង **កុំលេង កុំដាន់ កុំចាប់ញែក កុំប៉ះពាល់ កុំរើរល់ ។**

6

បើសិនត្រូវសត្វខាំឬខ្ទាច អោយប្រញាប់លាងរួសអោយលឿនជាទីបំផុត ដោយទឹកស្អាតជាមួយសាប៊ូ ច្រើនដង ហើយប្រើថ្នាំសំលាប់មេរោគ បន្ទាប់ពីនោះ ត្រូវទៅមន្ទីរពេទ្យដែលជិតបំផុតភ្លាមៗ ដើម្បីទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺឆ្លង ។

7

គួរមកទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងតាមកំណត់យ៉ាងម៉ត់ចត់ រួមទាំងប្រយ័ត្នប្រយែងឆ្លងដែលបានមកខាំ រយៈពេល ១០ ថ្ងៃ ។ បើសិនសត្វនោះបាត់បង់ជីវិត ហើយ ត្រូវប្រយ័ត្នប្រយែង មើលរោគសញ្ញា ត្រូវផ្តល់ដំណឹងដល់ ពេទ្យសត្វក្នុងតំបន់នោះ ដើម្បីអោយកាត់ក្បាលឆ្លងនោះ មកត្រួតពិនិត្យរកមើលមេរោគ ឆ្លង ។

8

រោគសញ្ញាដែលបញ្ជាក់ថាឆ្លងនោះមានជំងឺឆ្លង រយៈពេលដំបូងមានអាការៈ ដូចជា ឆ្លងមានអារម្មណ៍ និងនិស្ស័យផ្លាស់ប្តូរខុសពីមុន កែវភ្នែករីកធំជាងធម្មតា ការស៊ីបាយនិងទឹកតិចជាងមុន ការទំពារឬលេបខុសប្រក្រតី ។

9

ត្រូវនាំឆ្លងឬភ្នំ ទៅចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺឆ្លងជាប្រចាំរាល់ខែ ។

10

មិនប្រលែងអោយឆ្លងដើរលេងនៅទីសាធារណៈ ដោយម្នាក់ឯង ត្រូវប្រើខ្សែចងកាន់ ពេលនាំឆ្លងទៅលេងក្រៅផ្ទះបើសិនឆ្លង ត្រូវពាក់ឧបករណ៍ការពារឆ្លងខាំ ។

ခွေးရူးပြန်ရောဂါနဲ့ပတ်သက်ပြီး သတိထား

ရမည့်အချက် 10ချက်

- 1 ခွေးရူးပြန်ရောဂါလက္ခဏာဖြစ်ပေါ်လာပြီဆိုရင်တော့ ပျောက်ကင်းအောင်မကုသနိုင်ပဲ အားလုံးသေဆုံးကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- 2 ခွေးရူးပြန်ရောဂါလက္ခဏာကိုအခြားသောတိရစ္ဆာန်များမ လဲဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဥပမာ ကြောင် ၊ မျောက်များ၊ ရ ဋ္ဌ်များ၊ ချီမွန်များ၊ ဝက်များ၊ လင်းနို့များ၊ သို့မဟုတ် ကျွဲ နွားများ မြင်းကတဆင့်လဲ ကူးစက်နိုင်ပါတယ်။
- 3 ခွေးကတော့ရောဂါအပြန့်ပွားဆုံးဖြစ်သလို **95%** သေဆုံးမလဲခွေးကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။
- 4 ခွေးရူးပြန်ရောဂါကူးစက်ခံထားရတဲ့ ခွေးနဲ့ကြောင်များဟာ သွားရည်များမတဆင့်ရောဂါပြန့်ပွားစေပါတယ်။

5 ခွေးရူးပြန်ရောဂါကာကွယ်ဖို့ တားမြစ်ဂါထာ၅မျိုး

မစနဲ့၊ မနင်းနဲ့၊ မလှနဲ့၊ မဆိတ်နဲ့၊ သွားမရပ်နဲ့

6 တကယ်လို့ခွေးကိုက်ခံရ၊ ခွေးကုတ်ခံရပါက အမြန်ဆုံးဆပ်ပြာနှင့်ရေကိုအသုံးပြုပြီး အကြိမ်ကြိမ်ဆေးကြောပါ။ ပြီးရင်ပိုးသတ်ဆေးထည့်ပါ။ ခွေးရူးပြန်ကာကွယ်ဆေးထိုး နှိဖို့ရန်အတွက် အနီးစပ်ဆုံးဆေးရုံကိုအမြန်ဆုံး သွားပါ။

8   ခွေးရူးရောဂါကူးစက်ခံထားရတဲ့ခွေးရဲ့ လက္ခဏာအစပိုင်းကတော့ ခွေးသည်နဂိုမူလ လက္ခဏာနှင့်ထူခြားစွာပြောင်းလဲသွားပါမယ်။ သူငယ်အိမ်ကျယ်လာပါမယ်၊ အစာရေစားတာနည်းလာမယ်၊ အစာဝါးတာမျိုးတာပုံမှန်မဟုတ်ထူးခြားနေပါမယ်။

7 ကာကွယ်ဆေးကိုရက်ချိန်းအလိုက် တိတိကျကျထိုးပါ မိမိကိုလာကိုက်သော ခွေး သို့မဟုတ်ကြောင်ကို ၁၀ ရက်စောင့်ကြည့်ပါ။ အကယ်၍ စောင့်ကြည့်နေချိန်မှာပဲ တိရစ္ဆာန်က သေဆုံးသွားခဲ့မယ်ဆိုပါက ရပ်ရွာမွေးမြူရေးအဖွဲ့ကိုအကြောင်းကြားကာ သေဆုံးသောခွေးဦးခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး ခွေးရူးရောဂါရှိမရှိစစ်ဆေးကြရပါမယ်။

9 ခွေးကြောင်များကို နှစ်စဉ်ခွေးရူးကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးရပါမယ်။

10 ခွေးများကိုရပါကွက်အတွင်းဖြစ်သလိုလွတ်မထားသင့်သလို အိမ်အပြင်ထွက်တဲ့အခါမှာလဲလည်ကြိုးချည်ပြီးခေါ်ထွက်ရပါမယ်။ အကယ်၍ ဆိုးသွမ်းသောခွေးဆိုပါက မကိုက်နိုင်အောင်ပါးစပ်ကိုချုပ်တဲ့ ကရိယာတပ်သင့်ပါတယ်။